

**RAPLAMA
MÄLUKESKUS**

**Tööd ja tegemised
aastatel 2025-2026**

Aasta 2025

Digikogu tarkvara Dspace uue versiooni 7.0 kasutusele võtmine (vanast versioonist üle kantud andmete kontroll ja uue versiooni õppimine)

RAPLAMAA
MÄLUKESKUS

Tänu iga-aastasele Märjamaa
kodulookonverentsile saime üleskutse teema
aastaks 2025

Üleskutse aastal 2025

**MÄRJAMAA XX
KODULOOKONVERENTS** 22. VEEBRUARIL KELL 10.30-15.00
MÄRJAMAA RAHVAMAJA KINOSAALIS

*EESTI NSV
AEGADEST
MÄRJAMAA
MAIL*

**ELUOLU JA
TEENUSED**

ESINEJAD

HEIKI PÄRDI	KOIDU ROSIN	MARTIN ANDRELLER
JÜRI KAPP	ELLE SIREL	TÕNU MESILA
MAAJA ORGUSAAR	KAJA KIVISAAR	JÜRGEN KUŠMIN

RAPLAMA MÄLUKESKUS

**Raplamaa Mälukeskus kogub mälestusi
Rapla teeninduskombinaadist
ja selle osakondadest
Rapla rajoonis**

Ootame:

- fotosid, dokumente
- mälestusi töötamisest teeninduskombinaadis
- töötajate seltsi- ja spordielust
- meenutusi teenuste kasutamisest kliendina

Materjalid saata:
malukeskus@raplakrk.ee
või
tuua mälukeskusesse Rapla Keskraamatukogus
(Lasteaia 5)
Lisainfo: tel 5359 4922

Suured tänud inimestele, kes vastasid
üleskutsele ja tõid dokumente ning fotosid
digikogus avaldamiseks

**Heiki Kraam
Koidu Rosin
Elle Sirel
Tiiu Nigol**

**Taimo Tammik
Rita Merekivi
Pille Jürimäe
Maimu Liidik
Marju Susi**

**Tõnis Tõnisson
Enna Ots
Elvi Kaus
Maret Kivi**

Teeninduskombinaat Raplal olid osakonnad
Märjamaal, Raplas, Kohilas, Järvakandis ja teeninduspunktid üle terve Rapla rajooni

[Teeninduskombinaat Rapla digikogus](#)

RAPLAMA
MÄLUKESKUS

30. septembril 2025 kell 16.00 Teeninduskombinaat Rapla töötajate kokkutulek

Rapla Keskraamatukogu saalis

meenutame vanu aegu ja
vaatame mälukeskusesse
kogunenud materjale

30. juulil 2025 kogunes Rapla Keskraamatukogu saali 30 inimese ringis kunagises Rapla TREV-is töötanud. Rapla Teede Remondi- ja Ehitusvalitsus (Rapla TREV) alustas iseseisvat tegevust 1. jaanuaril 1965. Möödunud on 60 aastat. Rahva tõi kokku Mare ja Armar Paidla. Grupifoto autor Rainar Paidla.

RAPLAMA
MÄLUKESKUS

MÄLUKESKUSE TEABEPÄEV

Raplamaa Mälukeskus tutvustab oma tegemisi
ja ootab huvilisi kohtumisele

**Märjamaa raamatukokku
kolmapäeval, 22. oktoobril kell 14.00**

*Kui teil on huvitavaid materjale Märjamaa kandi eluolu ja
inimeste kohta - jagage neid meiega*

Mälukeskuse teabepäev

Raplamaa Mälukeskus
tutvustab oma tegemisi ja
ootab huvilisi kohtumisele

**Kohila raamatukokku
teisipäeval 25. novembril
kell 13.00**

**Kui teil on huvitavaid
materjale Kohila kandi
eluolu ja inimeste kohta -
jagage neid meiega**

RAPLAMA MÄLUKESKUS

tutvustab oma tegemisi
JUURU RAAMATUKOGUS

Tallinna mnt 18, Juuru

NELJAPÄEVAL, 4. DETSEMBRIL KELL 16.00

*Kui teil on huvitavaid materjale Juuru eluolu ja inimeste kohta -
jagage neid meiega*

RAPLAMA MÄLUKESKUS

tutvustab oma tegemisi
JÄRVAKANDI EAKATE PÄEVAKESKUSES

Pargi 1 II korrusel

TEISIPÄEVAL, 9. DETSEMBRIL KELL 13.00

*Kui teil on huvitavaid materjale Järvakandi eluolu ja inimeste kohta -
jagage neid meiega*

Üleskutse aastal 2026

**21. VEEBRUARIL
KELL 10.30–15.10**

MÄRJAMAA XXI KODULOOKONVERENTS

**EESTI NSV AEGADEST MÄRJAMAA MAIL
MEDITSIIN**

ESINEJAD:
ANNA RINALDO
REET SAAR
LII VÄLIS
VÄINO RIISMAA

ILME LEHT
MARE TOMSON
HELMI MÄE
ANTS TAMMAR

**MÄRJAMAA
RAHVAMAJA
KINOSAALIS**

Materjale on toodud Raplast, Kaiust, Kohilast,
Märjamaalt.

Enamus neist on praeguseks digikogust leitav

RAPLAMAA
MÄLUKESKUS

**Raplamaa Mälukeskus kogub
mälestusi tervishoiu ja
meditsiinasutustest Rapla
rajoonis/maakonnas**

Ootame fotosid, dokumente, mälestusi
*töötamisest velskripunktides, apteekides,
polikliinikutes, haiglates
*töötajate seltsi- ja spordielust
*meenutusi teenuste kasutamisest
kliendina, patsiendina

Materjalid saata
malukeskus@raplakrk.ee või
tuua Rapla Keskraamatukogu
II korrusele mälukeskusesse

Lisainfo tel.
53594922

Fotod Rapla apteegi albumitest

1930ndad

1944

1957

1980

1983

Rapla apteekrid 1983

1986. aasta - Rapla apteek 120

1950ndad

1990

peale 1967.a. tormi

Apteek Tallinna mnt 9 majas aastast 1995 kuni 2013

Juhataja Aimi Nõvandi, provisorid Taimara Tammiist
&re Hurtson, Mare Ehavel, kaavalupidaja Evi Kõli
sanitar Ilmi Mpelis, provisor Heili Tõtte
kassapidaja Hedda Salen ja farmatseudid
Palme Aulik, Pirkko Esko, Jutta Hiielo, Niivi Kesküla

Märjamaa haigla

Fotosid Väino Riismaa fotokogust

Arsti maja 20. sajandi alguses

1956. aasta veebruaris avati endises kirikumõisa hoones Sipa tee 3 kolmekümne voodikohaga haigla. Foto saadud Jaana Holtsmanni vahendusel.

Sipa tee 3 - haigla hoone
aastast 1956 (hilisem
tuberkuloosiosakond)

Oru 2 - parteimaja ümberehitus
haiglaks

Märjamaa haigla aastal 1962

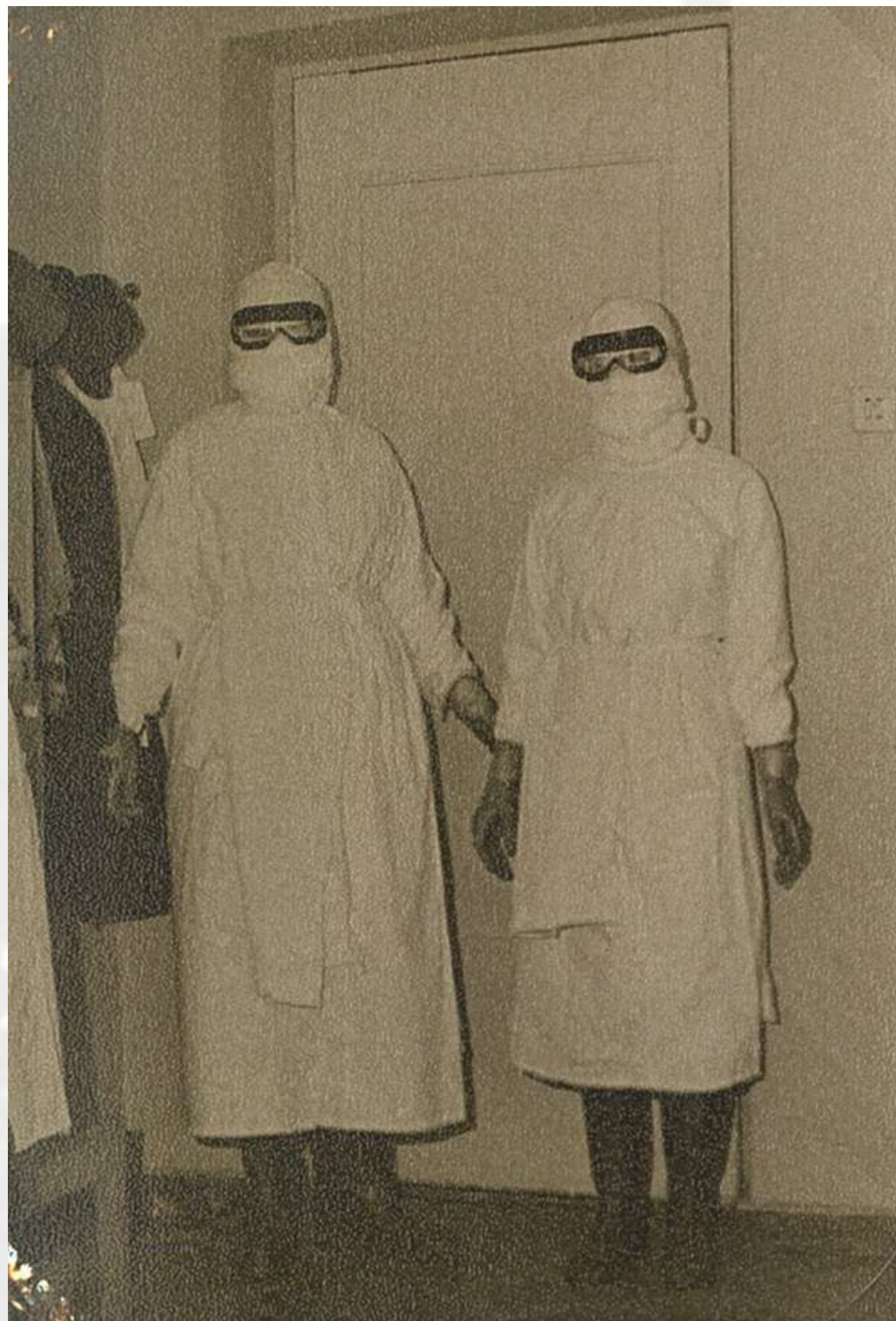
kiirabiauto

medõed 1960ndatel

RAPLAMAA
MÄLUKESKUS

keemiakaitseõppus

esmaabi võistlusel

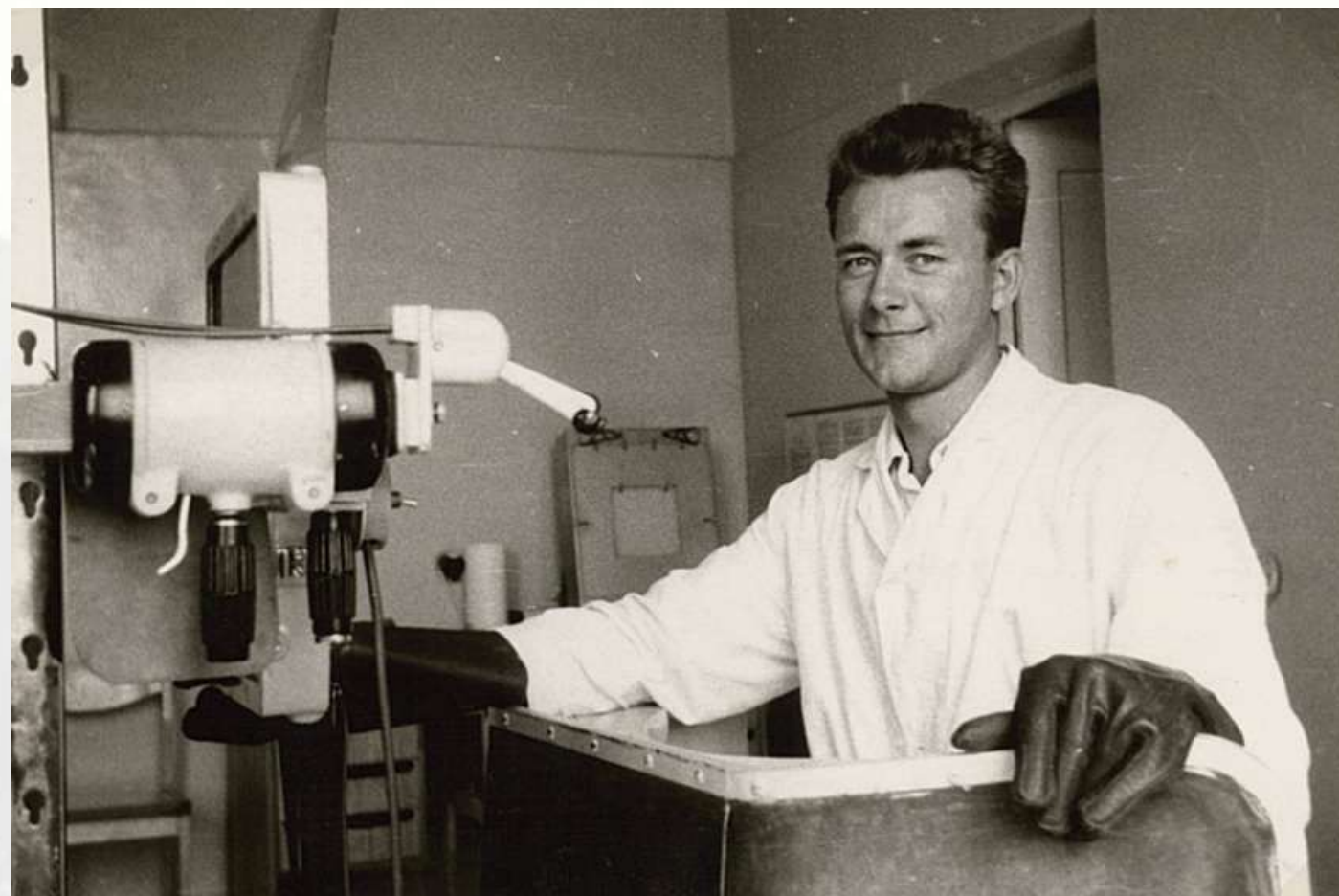
kutsevõistlustel Raplas

RAPLAMA
MÄLUKESKUS

Ivar Ventsel

Kaido Sarapuu

Toomas Kokk

tuberkuloosiosakonna töötajad

näärid tuberkuloosiosakonnas

Märjamaa uue haigla avamine 1993

Lauluväljaku 6
Märjamaa

Fotod Helmi Mäe fotokogust

Märjamaa haigla peaarstid

- Dr. **Hans Salep** (1944 – 1950. aastate algus)

Taasavas sõjajärgse haigla 10. detsembril 1944 Märjamaa haigla ametliku rajajana ja juhtis seda nõukogude perioodi esimestel aastatel.

- Dr. **Harri Pruudel** (1950. aastad)

Töötas peaarstina dr. Salepi järel, ajal, mil ambulatoorium ja arstide elupaigad asusid Pärnu mnt 71 majas.

- Dr. **Enn Värk** (kuni 1965)

Kopsuarst ja röntgenoloog, kes oli peaarstiks kuni 1965. aastani, mil ta suundus Pärnu tuberkuloosihaigla juhiks.

- Dr. **Toomas Kokk** (1965 – u 1966)

Asus Märjamaale peaarstiks 1965. aasta augustis otse pärast Tartu Ülikooli lõpetamist. Tema lühikese peaarsti-perioodi ajal algas haigla kolimine Oru tänavale. Ta loovutas aasta pärast juhtimise edasi, kuid jäi aastakümneteks kohalikuks hinnatud sisearstiks ja meditsiiniajaloo talletajaks.

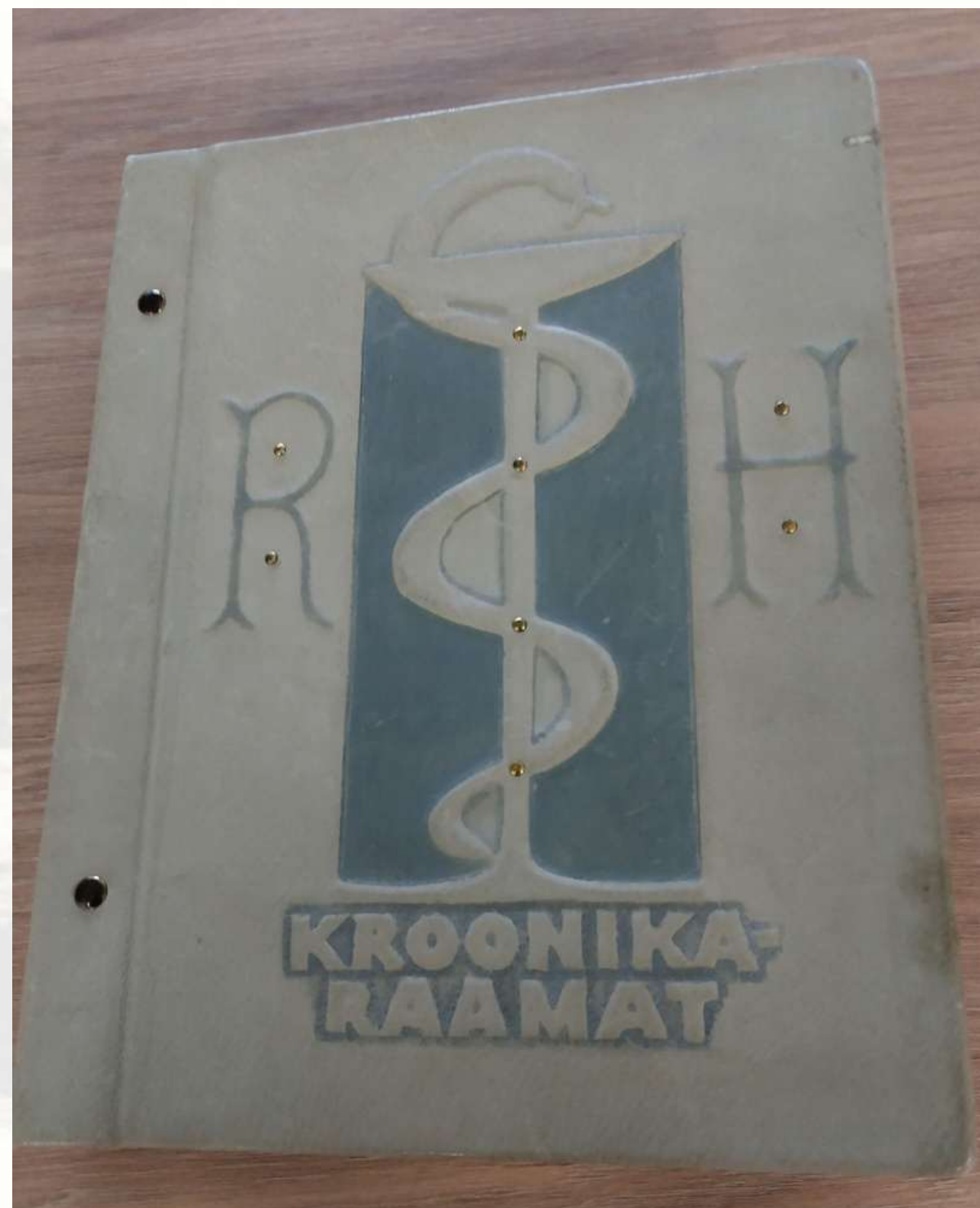
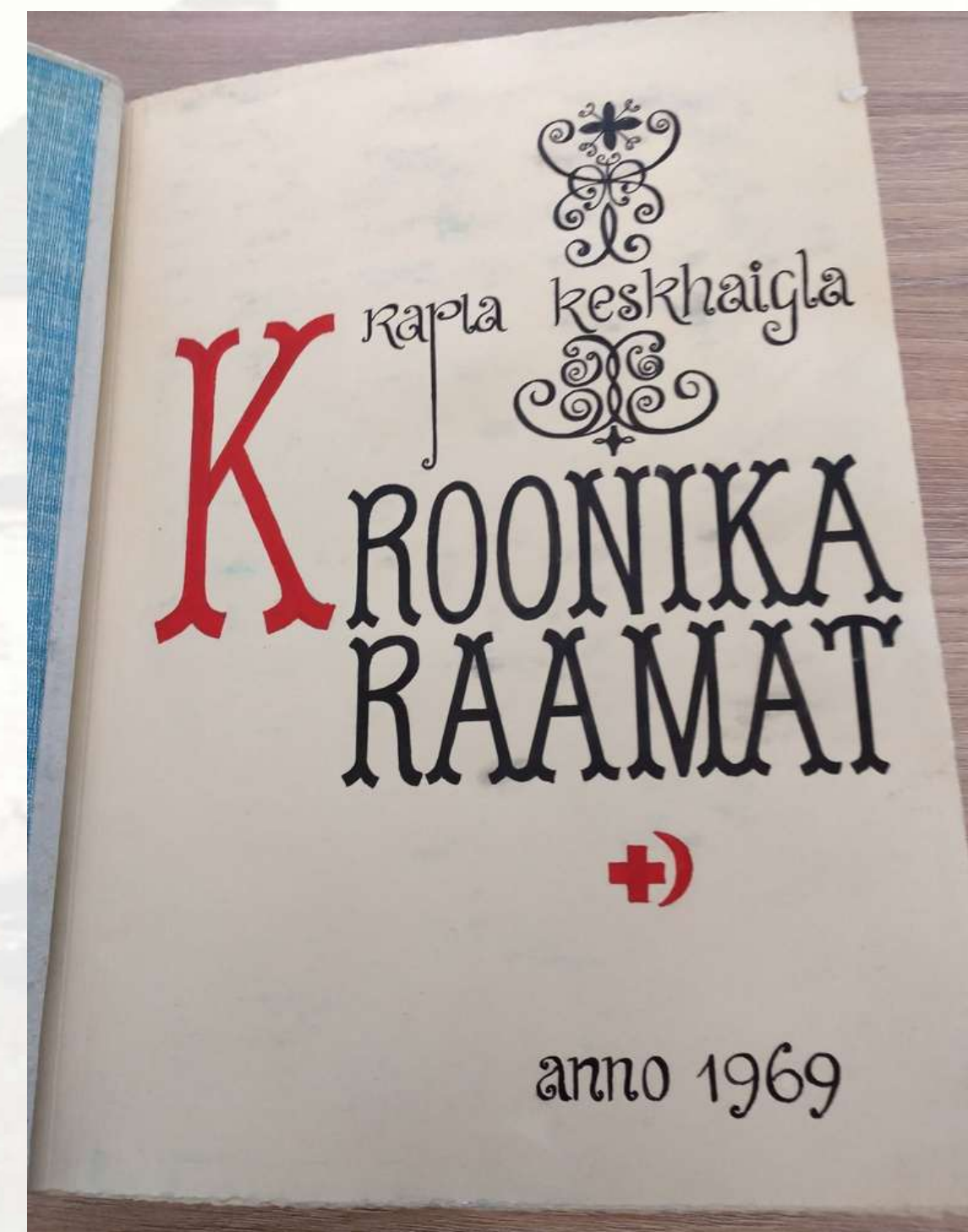
- Dr. **Rahu Pungar** (u 1966 – 1980. aastate lõpp)

Tuli Märjamaale Hiiumaalt ja võttis peaarsti koha üle dr. Kokalt. Dr. Pungar oli haigla stabiilne ja pikaajaline juht läbi terve 1970. ja 1980. aastate (juhtis haiglat näiteks ka suure juubeli ajal 1979. aastal).

- Dr. **Sulo Puusta** (1980. aastate lõpp – kuni üleminekuajani)

Nõukogude aja lõpuperioodi ja uue Eesti aja alguse peaarst, kelle juhtimise all viidi lõpule haigla kolimine tänapäevasesse Lauluväljaku tänava uude haiglamajja. Juhatajana töötas edasi kuni 2026. aasta augustini.

Rapla haigla

Suur aitäh Tiina Mägile, kes kroonika
meieni toimetas

Mälestuskilde Rapla tervishoiuasutuste minikirust

jaan. Vaarandi - põlvne Rapla elanik.

19. saj. viimastel aastatel sai Raplas valmis Olu mõisa päris-
herra Rudolf Liliendelfti poolt ehitatud arstimaja (praegune
müükaubamaja)

Esimene arstiks oli Raplas tol ajal Kusmanoff (1886-1903)
kondane.

Peale 1905 a. alustas tegevust 5 voodikohaga hospital, mis
töötas ~ 1913 aastani. Personalis oli rõhe. Ode tegi ka põe-
taja töö. Haigepoolajana mäletan madli Nahepää, keda
kutsuti haigemaja madliks. Narkooshaiged põdevad kodu.
Hospitali esialgne aruand oli praeguste siserõeme peal,
hiljem lastesõime majas - alati pooleks ootas.

1912 a. oli palju verist kõhutõbe. Suri palju in-
mesi, eriti lapsi. Siis pandi määrused välja postide külge,
kuidas narkooshaiged hooldada, kuidas haigeid peetada.
Arst andis kodu õpetusi ja priitris karbootapõega.

Hiljem töötas Raplas dr. Hammer 9 (1907) aastani.
Oli arstina uhke, aga tark ja populaarne.

T. Maalemaraja ajal Raplas arstiks dr. Hennov 1918-1919
töötas veel siin dr. Pihlak, E.

Kodanliku aja algul töötas 1st. arstina Hindremäe

1921. a. töök tuli dr. Gross A. Oli sisearst. Ürd kartis

Dr. Grossi järel töötas dr. Ruga J. Siis oli dr. Saep (1932)

Kodanliku aja algul tuli Raplasse tööle eriarstina

Hammer, kes elas siin oma surmani ja on maetud

Raplasse.

Hambaarsti tegevusajal ei olnud. Esimesed hamba-

arstid tulid Raplasse kodanlikul ajal

Dr. Hoss käis Tallinnast kindlatel päeradel Raplas

vastu võtnud.

Surma, kes vajadid lahendamist, viidi suruajale

kabellisse. Tööri- ja kodanlikul ajal tulid Tallinnast

arstid, kes võisid lahendada lahema. Ühtikudel

juhtudel tuli Tallinnast peksid, kes lahendas laiba

ja kohalik arst tegi otsuse.

Jaaksonaarst **SALEP JHANS**
Töötas Raplas 1. I 1932 - 19. I 1944 a.

Jaaksonaarst asus Tallinna maanteel platsil, kus
ehitatakse praegu administratiivhoonet. 1941 a
suvel lahingute ajal maja hävis.

Töötanud toimus kella 8-14-ni. Peale
saab tegi väljasõite haigete juurde kas jalg-
ratta või hobusega, mis tõi kartsid hilisööni.

1935 a. töö kordem - 2 üürisauto saabumise Raplasse
Okupatsioonil ajal võitis arst vastu Tallinna mnt
nr. 27 krt 6 - Rüütlini maja I korral,
ühetoalises korteris.

Jaaksonaarst tegi tol ajal sanitaarkontrolli
valmistat ette Fynave Rnti samariitlast, tegi
alamiklonna hulgas sanitaarharidustööd, kontrollis
koos tege kaitsespooleid.

Opilaste ja vete arstabi oli tasuta, teised
Jaaksonaarst töötas veel ammaemand. Raplas
oli ka Emade ja Laste Nõuandla, kus
juhatajaks oli Anna Tär

HINDREMÄE ANTON

Töötas Raplas jaaksonaarstina 28. I 1944.

Enne seda töötas ta Juurus.

Täiendamisele kuulus Rapla, Juuru, Keava

ja Järva-Kondli piirkond.

Töötanud toimus 9-13-ni, hiljem välja-

kutred. Need tehti peamiselt hobusega.

1944. novembris asutati Raplasse haigete

viilandi mnt nr. 4. Haigeks oli 3 palatit 10

voodilõhaga: 6 terapeutilist, 4 summitusvoodit.

Odedena töötasid kaheimees, mees, mees,

mees.

Sanitaridena: Tammepuu, Kaba; korana

vahtel.

1945 a. organiseeriti laste piimakõõl

Dr. Hindremäe suri 26. III 1946 a. Järsku

tal. haiglas.

RAPLAMA
MÄLUKESKUS

STŠERBINA KONSTANTIN

Töötas Rapla haiglas peaarstina
10. IX 1946 - 1. I 1957

Tuli sõjajärgsest Ambulatoriumi osuse Tallinnast 27. krt. 6-a, kus oli ka koi, ooteruum ja ravivõrk. Haigla arst viijendi mnt A. Haigla koosseis oli: 1 arst, 2 arstide abi, 3,5 med. bde, 4,5 sanitar-kõhta, majandusjuhataja.

Transpordiks oli meele jaloratas. Samal aastal organiseeriti järele Lääse Nõuandla kus arstina töötas Gubareva mare ja peatöötajade.

1948 a. sügisel ENSU Ministri Nõukogu kinnitas 50 voodikohaga haigla projekti.

Varsti alustati ehitustööd.

Thus haigla alustas tööd 22. XI 1953

1950 a. organiseeriti Rapla rajoon.

1957 a. alates töötas dr. Stšerbina nakkusosakonna juhatajana. Läks pensionile 1969. aastal.

Haigla ehitus 1952 a.

1953 a.

Aus, Voldemar

Töötas Rapla haiglas peaarstina
1. I 1957 - 1. III 1968, hiljem

Spetsialistina:
Tuberkuloosikabineti likvideerimisega
ja TBC haigete teenindamisega
andmisega Tallinnas Vabariiklikule
Tubdispanserile.

Suri 12. märts 1993

RAPLAMA
MÄLUKESKUS

Rebane Teodor

Töötas peegastina 20. III 62 - 4. I 1964 a.
hüüen avestajana ravi alal ja röntgeno-
loogina. Lahkus Pärnusse 1974. aastal.

10. AASTA PÄEV

Haigla töötajate fotod

Stserbina Konstantin
haigla 1. peaarst

Kolamees Linda
esimene jst. ode 1942

Uimonen Helena
esimene laborant 1947

Herodes Lio
kesimesi med. odesid 1950

10. a. juubeli puhul

1963

Tiik Oino
med. ode

Joannmaa Erna
ammsemand 1949

Rõdik Juto
med. ode

Rõdik Olime
laborant

Metsis Johann
registrastor

RAPLAMA
MÄLUKESKUS

Sukles Gunnar - peaarst
 alatus 4. II 1964 a.
 kuni XI 1987

1965. aasta:
 Rajoonis elanikke 38.100
 Haiglat: 4 linnastüppi - 225 kohta
 1 jek. haiglat - 55 kohta
 10 vab. ambul.
 3 vab. punkti
 3 vab. haiglat
 1000 elaniku kohta 4,5 roolit
 Rajoonis arste 45
 1000 el. kohta koost. ravim. osakond - 126 arsti
 1000 el. kohta koost. ravim. osakond - 126 arsti
 Arstide ja sek.-med. personali suhe 1:314-6

Rajooni elanike arv

1965	1966	1967	1968	1969
38100	38035	38063	38140	39718

Sündimus suremus nne

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Sündimus	14,0	14,1	14,0	14,1	14,05	15,5	16,4
suremus	12,7	12,7	13,4	13,8	12,4	13,0	14,3
ne	+1,3	+1,4	+0,6	+0,3	+1,65	+2,5	+2,1

18. laste suremus

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
18. laste suremus	35,1	34,0	31,4	26,2	18,9	15,7	23,2

Lilli Sukles
 peaarsti
 asetäitja
 1964 - 1.10.1984

40. aastat Rapla Haiglat
 04. detsembril 1993. a.

SA RAPLA MAARKONIAHAIGLA PEAAST
SIILO PUUSTA
 alatus apr. 1998

RAPLAMA
 MÄLUKESKUS

Aastast 1999 kandis nime SA Rapla Maakonnahaigla
juhatajad

Aastast 2015 kannab nime SA Raplamaa Haigla

- **Sulo Puusta** (1998–2010)
-
- **Meelis Roosimägi** (2010–2014)
-
- **Aili Laasner** (KT, 2014)
-
- **Aivar Tooming** (2014–2016)
-
- **dr Kaire Adamsoo** (2016–2019)
-
- **dr Pille Mukk** (2019–2024)
-
- **dr Piret Sell** (alates 2024)

Foto: Camilla Kännola

Märjamaa vallast saadud materjalid 2025-2026

- 1.Kõige mahukam materjal - [Märjamaa kodulookonverentsid aastail 2011-2026](#) saadetud Jürgen Kusmini poolt
- 2.Haimre kandi pärimuslood ja -paigad (Eha Kaljusaar)
- 3.Märjamaa Lasteraamatukogu matkapäevikud - 1963 ja 1964
- 4.Valgu põhikooli õpilaste koduloolised uurimis- ja loovtööd
- 5.Märjamaa haigla ajaloolised fotomaterjalid (Väino Riismaa ja Helmi Mäe)

Kehtna vallast saadud materjalid 2025-2026

1. Valtu raamatusõprade ühingu “Varak” kroonika (Luule Bortnikova)
2. Paluküla Spordi- ja Puhkekeskuse materjalid (Rinaldo Puusepp)
3. Kehtna raamatukogu kroonika
4. Järvakandi Tehased - digitud fotomaterjalid 1960ndatest (Rita Merekivi)
5. Kehtna valla ajaloolisi dokumente (Evi Mahoni ja Kehtna vald)

Kohila vallast saadud materjalid 2025-2026

1. Juris Moksi fotod (Hageri muuseumist)
2. Kohila Lasteraamatukogu matkaalbumid 1958 ja 1969
3. Kohila Mõisakooli õpilaste koduloolised uurimis- ja loovtööd
4. Fotod Kohila algkooli, valla, paberivabriku ja Tohisoo mõisa kohta (Kaisa Tischler)
5. Kohila alevi ja valla infolehed (1997-2000)
6. Kohila RK jutuvõistuste “Mälestusi kodukandist” (2003) ja “Meenutusi möödunud aegadest” (2004) võidutööd
7. Kohila raamatukogu vahendatud uurimistööd Kohila kohta (M. Rokk, K. Forsel, K. Kivirand, J. Trakmann)

Rapla vallast saadud materjalid 2025-2026

1. Rapla apteegi fotoalbumid (vahendanud Juta Hiielo)
2. Rapla haigla fotoalbumid (Hans Piiskopi fotokogu vahendanud Malle Tinnuri)
3. Kunstnik Otto Rannamäe albumid (Toomas Kitsing)
4. Rapla Kunstiseltsi materjalid (Krista Urvet)
5. Kodila sovhoosi fotomaterjalid ja trükised (Aili Erm)
6. Järlepa küla ja sovhoosi kroonika (Evi Toomi)
7. Uurimistöö Kodila kandi külade ajaloost 1241-1969 (Aili Erm)

8. Rapla Mängu- ja Beebikooli videod (Maarika Suurkivi)

9. Fotod Mihkel Illipe fotokogust jne.

Rapla Keskraamatukokku varasemate üleskutsete raames toodud
fotod ja kodulooline materjal on lisatud digikogusse

Urve Ellandi poolt

Suuremad fotokogud on toonud:

[Ülo Lohk](#)

Margus Enna

Taimo Tammik

Ülle Pikinen

jt

Materjalid digikogus muudel teemadel - sisestatud 2025-2026

1. Mari Andreksoni (Muraka Mann) elulugu (vahendanud Viivi Kesküla)
2. Hilja Juurse kirjad Siberist 1945-1960 ja perefotod (vahendanud Pille Ambur)
3. Helle Rannametsa fotokogud Rapla rajooni/maakonna kultuuriosakonna aegadest
4. Rapla Maavalitsuse fotoalbumid

Raplamaa mälestiste registri loomine (valdade kaupa)

mälestuskivi Lipal
1942

mälestuspink Lembit Arrole
Kaius 2025

Tõnis Tõnissoni üleskutse! Aita Mälukeskusel mälestiste registrit kokku panna!

Raplamaa Mälukeskus avab oma digikogus Rapla maakonna piirides asuvate (või kunagi asunud, kuid hävinud) mälestiste registri. Silmas peetakse mälestusmärke, -tahvleid, -kive, -pinke.

Mälukeskusse või kohalikku raamatukogusse oodatakse mälestiste fotosid juurde lisatud infoga (initsiaator, avamise aeg, mälestatava isiku või objekti kirjeldus, asukoht). Saata võib ka juba digiteeritult.

Kontakt:

e-mail: malukeskus@raplakrk.ee

telefon: 53 59 49 22

Asukoht: Rapla Keskraamatukogu

Lasteaia 5 Rapla 79512

RAPLAMA
MÄLUKESKUS

Seisuga 1. sept 2026 on Raplamaa Mälukeskuse
digikogusse sisestatud:

pildifaile 4 008

pdf-faile 1 214

**video- ja audiofaile
19**

Vaata mälukeskuse digikogu
<https://digikogu.raplakrk.ee/>

JÄÄDVUSTAME ÜHISELT KODUKANDI AJALUGU!

*Ootame fotosid, dokumente,
videomaterjale...*